

mogočil patentiranje. Kaj bi dal danes vsaki za to, ako bi izhajal z eno šibico znabiti 30 dni, in če bi za to moral tudi dati 1 Din, bi si prištedil samo pri šibicah mesečno — 9 Din!

Drugi slučaj: Znano je, da potrebujemo pri električni luči mnogo žarnic; često odpove že pri prvi uporabi. Nek elekrotehnik v Nemčiji je pa izumil žarnico, katera ostane skoro neomejeno porabna. To ni ugajalo znanemu kartelu „Osram“, kateri izdeluje žarnice s kratkim življenjem; odkupil je iznajdbo, pa ne za to, da bi jo uvedel v svrhu omiljenja gospodarske krize, nego da iznajdbo uniči, ker bi se z uvedbo take žarnice kartel sam uničil. Trgovsko načelo je torej: naj trpi ves svet, samo da kartel uživa!

Mnogi izumi bi nam prihranili denarje v žepu, ali morajo ven iz žepa, ker je pohlep po visokem zaslužku na račun ubogega ljudstva prestrasten.

Mimo teh ugotovitev ne more noben poštenjak, ki budno zasleduje pereča gospodarska vprašanja v Evropi.

Pa je mnogo koristnega nauka v teh ugotovitvah. Kaj bi bilo napr., če bi se kmet, hranitelj države karteliral po vseh pravilih in dosledno?! —

Citajte današnji uvodni članek, ki mimogrede obravnava isto vprašanje!

Naše razumne kmete pa prosimo, da se čimprej izjavijo, kaj mislijo sebi v korist.

Vse bomo objavili. —

Kaj Vam je prav in kaj Vam ne ugaja pri „Narodni Slogi“?

To vprašanje zastavljamo vsem čitateljem „Narodne Sloge“ s pozivom, da brez pretiranoosti in strahu na desno ali levo — na isto odgovorijo. Posamezne odgovore z našimi pripombami bomo sproti objavljali. Na ta način bo dosežen med uredništvom in krogom čitateljev zanimiv spoj, ki je v ostalem neobhodno potreben za preresco javnega mnenja o listu, katerega uredništvo se bo potrudilo, upoštevati želje naročnikov lista, v nekem oziru pa bodo anonimni kritikastri in rovarji postali nemo-goči. —

Dopisi.

Komentarji k članku

„Ptujška kriza“ v naši zadnji številki so zelo živahni. Izvajanja so zadeja v živo ne le one, katerih se tičejo, ampak tudi ostalo javnost. Omeniti hočemo le nekoliko izjav.

1. Po Sloveniji se klatijo dunajski agenti, ki prodajajo srajce po „zelo nizki“ ceni. Zgovorni potniki so prepričali celo vrsto ljudi, med njimi tudi take, ki se štejejo med zelo pametne, da te srajce trpijo — 100 let... Ko je bila naročilnica podpisana in od agenta odposlana na Dunaj, je brihtni Slovenec čakal na naročene srajce, ki so kinalu prispele. Eno sama je stala Din 312... Pa kaj zato! Saj je glavno, da je srajca iz cesarskega Dunaja in da traja — 10 let! O slepota vseh slepot, ako še čvekamo o neki — krizi! Da, da: Kriza naše pameti, naše zavednosti, naše samozavednosti je na — cenitu... —

2. V podobnem slučaju je olajšal pretkan nemški žid nekega sicer zelo pametnega gospoda, ki je plačal za površnik, kakoršnega tudi v Ptuj dobiš za 2000 dinarjev in se ceneješe za recí in piši Din 12.000... Domači krojač mu je rekel, da mu dobavi enakega za največ Din 1.200, a „Tivar“ ima še ceneješe... Glavno je, — v tej krizi še posebno, — da je „dragoceni“ površnik

iz — Dunaja...

3. Beležimo tretji slučaj. Nekega zelo uglednega gospoda, ki je spravljal bolnike v Gradec, češ, da pri nas „ni dobrih zdravnikov“ je blamiral profesor graške klinike s tem, da mu je položil v možgane nauk: „Gospod, pri nas ne izdelujemo novih glav... Cemu pošiljate bolne ljudi v Gradec — umirat? Dolg, mučen transport pokvari bolnika in mu poslabša stanje... Sicer pa so jugoslovanski zdravniki študirali pri nas ter bili slušatelji prvih zdravniških kapacitet, svetovnega glasu...“ Pravi, da bo pregoreči transporter bolnikov v Gradec še dolgo čutil nos katerega je prejel od — avstrijskega — profesorja! — Pri nas imamo hvalabogu dovolj izkušenih zdravnikov, ki se žrtvujejo za blagor svojega bližnjega, dostikrat prav v resni nevarnosti za lastno zdravje in življenje ter nesebično, upoštevajoč težko gospodarsko stanje prebivalstva. —

— Ob teh treh žalostnih primerih zaključujemo: Grd naroden greh je in ostudna gesta, ako kdo zaničuje tekovine Domovine in daje prednost tujini. Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevu petju!

PTUJ. — (Tako se ne poroča.) — Pred tednom so prinesli vsi vodilni slovenski dnevnik, za njimi tudi hrvaški, nemški in srbski listi hotentotsko vest o neki ciganski bitki v Zavrčah. Mi tej fantastični raci nismo prav nič verjeli, kljub temu, da so nas nekateri prav ponosno zafirkavali, zakaj takih senzacij ne prinašamo. Morda se najde kak hudomušnež, ki nam bo očital interesno zvezo s cigari. Omenjeni dogodek je bil povsem običajna praska, med katero je prišlo do lahke telesne poškodbe samo ene osebe. Vsa druga gorostasnost je plod bujne domišljije prizadetih poročevalcev, ki so potegnili radi piškavega honorarja potom svojih uglednih listov celo javnost ter pokazali svetu kako razbojniško gnezdo je ptujski okraj. Pač malo čudna reklama za tujski promet! Na tem mestu povdarjamo, da obžalujemo taka poročila, ki razpletajo žalostne dogodke v rokovnjaške romane, zato tudi vaških pretepov ne objavljamo, sicer bi morali imeti posebno prilogo za take dogodke, o vzroku katerih bomo v prihodnji številki govorili.

NOVE CENE za kruh. Z veljavnostjo od 1. januarja naprej in do nadaljnjega se določijo za Dravsko banovino cene kruhu v maloprodaji za 1 kg: Beli kruh iz pšenjčne moke 0 Din 4.40; polbeli kruh (moka št. 4) s 30 odstotno primesjo moke št. 6 ali iz ržene moke Din 3.80; črni kruh iz pšenične moke št. 6 s 30 odstotno primesjo ržene moke Din 3.20. Mešanje poedinih vrst pšenične moke nižje cene, kakor tudi mešanje z drugo moko manjše vrednosti (rženo, ajdovo, koruzno, krumpirjevo itd.), je dovoljeno samo, če se cene takemu kruhu ustrezno znižajo. (Dopolnitev min. uredbe z dne 23. septembra 1931, odst. 3, stavek 2). Razume se, da mora biti tako mešanje mok pri napravi kruha v prodajalni tako poočiteno, da more kupec tudi neopozorjen to videti.

PREGLEDOVANJE in žigosanje sodov pri postaji za kontrolo sodov v Ptuj se bo vršilo naslednje dneve: 22., 23., 26., 27., in 28. februarja 1932 ter 22., 23., 42., 25., 26. in 29. marca 1932. Pregledovanje in žigosanje se vrši v novih lokalih pri mestni klavnic, kamur se je urad koncem preteklega leta preselil.

HAJDINA. — Bralno društvo na Hajdini priredi v nedeljo, dne 31. januarja 1932 ob 3. uri popoldan lepo spevoigro „Srce in denar Vstopni na bo po 3, 5 in 8 dinarjev. Lepo Vas vabijo hajdinski pevci in odbor bralnega društva.

PTUJ. — Tudi kolesarji so se lotili — pro večnega dela! To razumljivo dejstvo lahko pribijemo v Ptuj. Medtem, ko se druge kolesarske družine zadovoljujejo s tekami in — veselicami brez vsebine, je kolesarsko društvo „Zvonček“ v Ptuj ustanovilo svoj dramatičen odsek, ki bo v nedeljo dne 24. t.m. v 15. (3) uri v mestnem gledališču dal 4-dejanski narodni igrokaz z godbo in petjem „Zaklad“. Igro režira g. Roman Jagušič, a društveni orkester, kateri bo izvajal glazbene točke vodi — J. S. najtočneje. Vspored je razviden iz lepakov. — Po prosveti strmečim športnikom je iskreno čestitati in želeli najboljši uspehi in mnogo obiskovalcev.

IZJAVA. — Podpisano uredništvo izjavlja, da pri kritiziranju stanovanjskih cen v mestnih poslopih ni imelo direktivnih informatorjev, ampak se je naš urednik na podlagi raznih govoric sam prepričal o dejanskem stanju zadeve, vsledčesar smo obelodanili tozadevno notico, ki je imela ta pozitiven uspeh, da bo mestno načelstvo, ki se trudi vse meščane objektivno zadovoljiti uvedlo tozadevno preiskavo, o katere uspehu bomo poročali. Prepričani smo, da se bodo stari podedovani grehi, ki še od od prizadetih niso odpuščeni, spravili s sveta z vsemi posledicami. Uredn.

Kaj nas uči Mahatma Ghandi?

Eden naših naročnikov se je na podlagi vestnega zasledovanja časopisnih poročil tako razvnet za indskega apostola Ghandija, da nam je poslal svoje zaključke, ki sicer v dobi splošne civilizacije zvene nekoliko naivno, vendar je v njih precej zrna resničnega spoznanja. Čujmo! Kaj nam je treba tujega mila? Vojna nam je dala recept, po katerem si lahko vsaka gospodinja sama skuha dobro mielo za domačo porabo. —

Istotako enostavna je izdelava nekeke zobne paste, ki učinkuje zelo prijetno. — Čevljarji — domačini bi ne tarnali o krizi, da ni ošabnih tvorničarjev, ki dostikrat še pravega pojma nimajo — o konstrukciji obutve. Zaslužnili so brezposelne pomočnike in stalirane mojstre, a najslabše je, da nam vsiljujejo tujezemsko robo. Zakaj smo spodrinili zdravo domačo platno, za katerega se ljudje na sejnih kar trgajo? — Ali je domači sir slabši od — italijanskega? — Itd. —

Podpisujemo ljudsko mnenje, ker je znak svitajoče se zarje spoznanja. Kako slepe so tedaj domače tvrdke ki ne oglašujejo v svojem časopisu ter se omejujejo le zgolj na — jezo proti tujcem.

PRVO ZAJCJEREJSKO DRUŠTVO v Ptuj je imelo prošlo nedeljo svoj redni občni zbor, ne katerem se je izvolil sedeči odbor: Peteršek Josip, predsednik; podpredsednik: Stašcer Alojz, pos. v Orešju; tajnik: Milošič Jakob v Ptuj; blagajnik: Ign. Vauda; odborniki: Fürtner Josip, Stožer Jakob in Erlač Rudolf. — Društvo ima 52 zajčerejcev ter goji 7 plemenitih pasem ter ter namerava prirediti poleti zanimivo razstavo zajcev, plemenske perutnine in golobov. — H častnim članom društva sta bila obenem imenovana gg. H. Vestenec in Josip Peteršek, bivš tajnik društva, sedajni predsednik.

Pozor!

Prosimo vse one, ki so naš list do sedaj sprejemali in niso poslali naročnine, da isto čimprej poravnajo. Ako pa lista ne marajo naročiti, naj nam vse doposlane številke takoj vrnejo, ker bi iste nujno rabili za nove naročnike, ki želijo imeti vse izvođe.

RAZNO.

142 LET STARO VINO. Nedavno so v Londonu prodali sto steklenic vina za 12.500 dolarjev, torej je stala steklenica 125 dolarjev ali 7000 dinarjev. Kupec, ki si je privoščil to razkošje, je neki indijski princ, vino, ki je imelo tako visoko ceno. Pridelano je bilo namreč leta 1812, ko je Napoleon prodiral proti Moskvi. Omenjeni indijski princ se sedaj pogaja za nadaljnih sto steklenic starejšega vina. To vino je iz leta 1790. in je na prodaj v Londonu že od leta 1903., pa si ga doslej še nihče ni mogel ali hotel kupiti.

Uvoz zdravil.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje je izdal na podlagi pravilnika o zdravilih in zdravilnih specialitetah seznam tistih zdravil in zdravilnih specialitet, katerih uvoz v našo državo je dovoljen. Po tem seznamu je skupno dovoljeno uvažati v našo državo 1028 zdravil in zdravilnih specialitet.

Španski škofje.

Za novo leto so izdali škofi na Španskem pastirsko pismo, v katerem protestirajo proti izključitvi cerkve iz javnega življenja in proti ustavi, zlasti zaradi uvedbe civilnega zakona in civilnih pogrebov.

Racionalizacija naše proizvodnje.

Naša domača industrija, ki v tej težki dobi brezposelnosti in redukciji nudi mnogim našim someščanom možnost obstanka, zasluži polno priznanje za svoje delo. Z racionalizacijo proizvodov in modernimi stroji smo postali neodvisni od inozemstva, poleg tega pa postajajo cene slične predvojnini. Te dni smo imeli priliko ogledati si cene oblek (prvovrstna kvaliteta) domače tvornice „TIVAR“, ki je pred kratkim zopet znižala cene. Ta tvornica služi javno priznanje glede znižanja cen, zato priporočamo vsem našim čitateljem „TIVAR“ obleke, ki so odlične in trpežne kvalitete in ker je poleg znižanja cen tudi dolžnost vsakega posameznika, da štiti domačo industrijo.

Tuje zavarovalnice prepovedane.

V svrhu zaštite domače valute je finančni minister na podlagi odredbe pravilnika o regulaciji prometa z devizami in valutami odredil:

1. da se počeni s 1. januarjem 1932 smejo izdajati police jugoslovanskih zavarovalnic za zavarovanje življenja, pred požari, nesrečami in drugo samo v dinarjih,

2. da se zavarovalne police, izdane v dinarjih, ne smejo vezati na nobeno tujo valuto ne za zlato, ni tudi se na zavarovalni polici ali kaki drugi listini ne sme določiti nikaka klavzula, ki bi se nanašala na tujo valuto ali zlate dinarje.

3. da se naši državljani ne smejo zavarovati pri inozemskih zavarovalnicah.

Vsaka kršitev teh odredb se kaznuje z denarno kaznijo po zakonu o kazenskih sankcijah z dne 8. oktobra 1931, tisti ki take kršitve sporoče, pa imajo pravico do tretjine plačane kazni.

Naznanilo.

Cenjeni naročniki in inserenti se tem potom opozarjajo, da priznavamo plačila samo po čekovni položnici nakazana odnosno po inkasantu, kateri se izkaže v to svrhu od izdajatelja izdanim pooblastilom.

Načelstvo: Ptujске tiskarne rzzoz. kot Uprava „Narodne Sloge“.